

Сега идваха пакъ да взематъ онова, което имъ харесва. Ядосани отъ недружелюбното посрещане на кучетата, тѣ влъзаха въ кошарата и като гладни хрѣтки почнаха да душатъ, где какво има. Но тоя пѫтъ нѣмаше млѣко, а се намѣри сирене и масло толкова, колкото да хапне само единъ човѣкъ.

Мехмедъ изгледа изъ подъ вежди Сърбака, сложи ржка на ятагана си въ закана и презъ зѣби попита:

— Кѫде си скрилъ стоката, чорбаджи? Срамота е отъ толкова много овце да изкарашъ тия мрѣвки тука. Я донеси съ добромъ каквото си приготвилъ, че лошо ти се пише.

— Не можахъ да изкарамъ нищо, агаларъ. Боленъ бѣхъ, та пращахъ млѣкото въ село. Следъ нѣколко дни ще има. Тѣрсете въ кошарата. Ако намѣрите нѣщо, вземете го.

Сърбакътъ не лъжеше. Отъ денъ на денъ той обедняваше. Печалбата му вземаха двамата турци. Последнитѣ дни, когато направи смѣтка и разбра, че ще приключи лѣтото почти съ загуба при това голѣмо вакло стадо, той стана като боленъ. Не можеше да работи. Всичкото млѣко, което сутринъ получаваше отъ овцетъ, го наливаше въ гюомове и съ магарето и ратая изпращаше въ село да го обработватъ домашнитѣ му. Можеше ли повече да се тѣрпи? Скоро той трѣбаше да тръгне като последенъ беднякъ. Не, вече нѣма да дава нищо на тия изедници. Стига да прекланя глава хрисимо предъ тѣхъ. Но, може би съ добро тѣ щѣха да разбератъ. И, като ги погледна умолително, той продължи:

— Агаларъ, както е тръгнало, не ще мога да изтрайя. Скоро ще стана беденъ и голъ като тояга. Моля ви се, не идвайте вече за стоката ми. Тѣрсете другъ да ви храни. Нѣмамъ...

— Ха, така ли? Отказвашъ? Съ туй ли ни отврѣщаши ти, за гдето те закриляме отъ хайдути? Келешъ! Гяуръ! — крѣснаха елинъ презъ други турцитѣ, разярени отъ отказа на бѣлгарина. Слюнкитѣ имъ хвѣрчаха отъ устата и се полепяха по брадата на Сърбака. Той стоеше бледенъ и чакаше всѣки мигъ да се нахвѣрлятъ върху му и да го пребиятъ отъ бой. Хасанъ извади наполовина ятагана си, готовъ да клѣцне овчаря, но после внезапно се досѣти нѣщо, дрѣпна братъ си и двамата бѣзо излѣзоха като продължаваха да ругаятъ...

Сърбакътъ вѣздѣхна. Но той знаеше, че всичко не се е свѣрило. Разбойниците не ще му простятъ. Трѣбаше да се махне отъ това опасно място.

И още сѫщия денъ, макаръ да бѣ ранна есенъ, натовари цѣлата покъщнина отъ кошарата на колата, подкара стадото и слѣзе въ село. Брѣчки като пиявици се бѣха впили въ челото му. Той ходѣше изъ двора мраченъ и умисленъ, скрилъ тревогата въ сърдцето си.

Така минаха нѣколко дни. Дойде недѣля. Спустна се тѣмна есенна ношь. Селото се умѣлча. Край софратата бѣха насѣдили жена му, стариятъ му баша и тритѣ му деца. Мжка тегнѣше въ душитѣ на всички. Залѣцитѣ се спираха на гѣрлата имъ.